

INNSPILL TIL TILTAKSPLAN FRA OMOD TIL AID

HELSE

- Det må utarbeides en kommunikasjonspolitikk i Helse Norge. Hvordan ønsker man å kommunisere i et mangfoldssamfunn? Hvordan kan myndighetene sikre effektivitet via en god kommunikasjonspolitikk? Hva må oversettes til flere språk? Hva med bildemateriell? Hvilke regler skal gjelde i forhold til bruk av tolk? Skal man utarbeide små håndbøker på ulike språk som helsepersonell kan ha tilgjengelig?
- Det må innføres et umiddelbart forbud mot bruk av barn som tolk. Dette må ikke bare gjelde i helsesektoren, men det er særlig her vi har mistanke om at bruk av barn som tolk er utbredt.
- Kompetanseheving hos fastlege i forhold til endring i befolkningssammensetning. De må sette seg inn i nye sykdommer som for eks Sickle Cell Anemia. Dette er sykdommer som ikke rammer den hvite delen av befolkningen, men som er særlig utbredt blant personer med pan-afrikansk bakgrunn. Man må også være oppmerksom på det forebyggende aspektet i forhold til denne type sykdommer
- Det må gis støtte til et lavterskel helsetilbud som kan håndtere sammensatte problemer. Er man flyktning som venter på svar og samtidig har stoffproblem og mangelsykdom så har man et sammensatt problem. Man må ha et tilbud til hele mennesket, en blanding av gatejuristen og helsepersonell.

POLITI

- Det må utgis info om politi på flere språk
- Det må bli påbudt med videoopptak av avhør som kan bli tilgjengelig for advokat
- Det må innføres ordninger som sikrer at vedkommende som er i avhør eller pågripes har forstått at man har krav på advokat
- Vi ber om at det innføres en kvitteringsordning ved kontroll, ikke minst for at man får en oversikt over kontroll, men også for å sikre en større grad av målretting av kontrollvirksomheten
- Vi ber om at det innføres videoopptak av intervjuer i forbindelse med familiegjenforeningsøknader, og i intervjuer der man skal sjekke ekteskapet opp mot pro-forma
- Forskning. Vi trenger dette på mange områder. Kort kan nevnes: Politiets holdninger – gjerne en longitudinell studie. Forskning på straffeutmåling for like saker, målt i f t etnisitet. Forskning på henleggelse. Forskning på saker der det er anført rasisme
- Hva gjør politiet i forhold til politibetjenter de får klage på? Vi ønsker en synliggjøring av politiets interne arbeid med fordomsfulle holdninger, og konkret hva man gjør når man får melding om betjenter som oppfattes som rasistiske.
- Vi ønsker at det gjennomføres responstid undersøkelser
- Vi ber om at det avholdes en konferanse for de ulike rådgivningsgruppene i politiet (som de har i hvert distrikt). Det kan være en erfaringskonferanse, samt at man kan ta opp tema som man ønsker å arbeide med i gruppene

UNE

- Vi krever åpen nemnd med personlig fremmøte i alle saker vedr barn
- Vi ber om at mer informasjon gjøres tilgjengelig i forhold til familiegjennforening, besøksvisum og utvisningssaker
- Vi ber dere i helhet ta i betraktning innspillene som OMOD har gitt sammen med barneorganisasjoner til den nye utlendingsloven, se vedlegg. Viktig her: Barn må høres i utlendingsaker, evt personer som står barnet nær dersom barnet er under en viss alder.
- Vi trenger mer kunnskap om barn hvis foreldre utvist. Vi ber om forskning: Hvordan reagerer disse barna? Hvilken virkning har det på dem? Hva gjør det med deres forhold til far? Til det norske samfunnet? Klarer de å holde kontakt med far?
- Større vekt på ekteskapets betydning: Må bli svært vanskelig å utvise en ektefelle

UDI

- Vi må ha ned saksbehandlingstiden. Vi ser i familiegjennforening og besøksvisumsaker at denne er latterlig lang, og en stor belastning for herboende så vel som for søker. Man har innført 48-timers saksbehandling for å avgjøre om en søknad er såkalt grunnløs eller ikke. Det på spørsmål om liv og død (i flyktning/asyl – saker). Vi har besøksvisumsaker som tar 1 og et halvt år – noen av disse bør kunne avgjøres på 24 timer. Vi foreslår en
- I dag er det slik at dersom man kommer til Norge og har en jobb som krever at man er en del utenlands så gir dette problemer i f t oppholds og bosettingstillatelse. Dette vil særlig gjelde i familiegjennforeningsaker. I en globalisert verden er det mange som må oppholde seg utenfor Norge i forbindelse med jobb. Man må fornye reglene for utenlandsopphold i forbindelse med oppholds og bosettingstillatelse i tråd med dette

SEKTORANSVAR

Må bli tydeligere. Helsedepartementet må ha en minoritetsprofil. Barnedepartementet likeså. Næringsdepartementet og OMOD hadde en dialog som kan stå som eksempel på at saker sendes til AID uansett når det gjelder utlendinger. AID har et koordineringsansvar, de andre departementene et sektoransvar. Dette må bli tydeligere. Hvert departement må rapportere inn til AID hvert år hva de gjør på integreringsfeltet

URETURNERBARE

Man må få en politikk i f t ureturnerbare. Man må definere begrepet og se på de ulike gruppene – ikke under ett men hver for seg. Man må se på hvor mange som har barn som er norske statsborgere. Man må vurdere mulighet for tidsavgrensing. Man må definere hva som ligger i samarbeid med myndighetene. Man må få en særavtale for Cubanere.

SKOLE

- Forskning på læreres holdninger. Det at norske barn plasseres i NOA, på bakgrunn av at skolene tjener penger på dem: Hva sier dette om læreres holdninger til minoritets elever? Har man en forestilling om at ”de kan ikke norsk” i utgangspunktet?
- Vi må bli kvitt ordningen om at ungdom setes inn i voksenopplæring etter ungdomsskolen i stedet for å gå rett til videregående skole, dersom de har problemer med norsk. Det at ungdommer på 16 år må gå sammen med mange andre voksne, som ikke kan norsk, i stedet for å gå på videregående med jevnaldrene som behersker norsk, svekker integreringen og oppleves frustrerende for mange av de ungdommene det gjelder
- Vi har merket oss at man nå vil endre NOA faget. Det har alltid vært hevdet fra myndighetsnivå at dette er likeverdige fag. Vi vil at NOA skal bort fra vitnemålet. Alle som har norsk, om det er NOA eller NOM skal nå få Norsk på vitnemålet
- Godkjenning av utdanning. Dette er et stort område som vi gjerne gir ytterligere innspill på, men dagens ordning fungerer ikke og sørger for at mange er unødvendig lenge utenfor arbeidslivet. En database med oversikt over hva som kreves fra ulike land vil være nyttig, også for søker

BARNEFORDELING

Vi ønsker forskning på om far/mor sin bakgrunn har betydning i barnefordelingssaker. Vi har sett tilfeller der den av foreldrene som har ”kjennskap til norsk kultur” får dette notert som et pre i slike saker. Hvor utbredt er dette?

LANDSDEKKENDE ORG

Vi gjør en viktig jobb for integreringen og er en viktig samarbeidspartner for regjering, departement og underliggende etater. Bevilgning til denne posten på statsbudsjettet har så å si stått på stedet hvil i 5 år. Vi ber om en dobling av summen på neste års budsjett

ARBEID

- Vi ønsker en fast prosentandel med minoritetsbakgrunn i styrer og verv, på samme måte som man nå har satt en kvinneandel i slike styrer. Det må komme et krav om representasjon av minoriteter i sentrale styreverv og utvalg
- Vi støtter konklusjonene i Ronald Craig sin doktorgrad som vi vet at ministeren kjenner til, og går inn for aktivitetsplikt i bedrifter
- Man må anerkjenne minoritetsbakgrunn som en egen kompetanse, særlig i forhold til det å kunne lære språk og dermed kan betjene en større brukergruppe
- Opprette stillinger i hver av regionene i Norge på minoritetsområdet – en stilling som skal ha ansvar for implementering av regjeringens målsettinger i regionene.
- Vi har tidligere kommet med innspill om at man må kunne søke jobb, eller søke å starte bedrift i land utenfor EØS, etter samme regler som gjelder innenfor EØS området. Vi viser til tidligere korrespondanse med statsråden om dette.

DISKRIMINERING

- Myndighetene må være pro-aktive i forhold til å avdekke diskriminering. Dette kan skje i samarbeid med organisasjonene. Man må arbeide etter system som de har i England ved eks å måle responstid hos politi dersom en med utenlandsk aksent ringer inn en melding kontra dersom en med norsk dialekt ringer osv. Man kan og ta tester i forhold til arbeidsmarked etter INLO-modell og boligmarked-tester
- Støtte til en rapid respons stilling. Dette er et prosjekt man kjenner i EU-landene der man ansetter en person som responderer og overvåker media i forhold til utlendingsfeltet. Man gir respons på usaklige fremstillinger og sørger for at påstander må underbygges med fakta.

KOMMUNIKASJON

Vi har merket oss at de etatene som vil ha noe av deg – de oversetter informasjon til flere språk, men de som skal yte deg en tjeneste gjør det ikke. Dette er satt på spissen, men kort sagt: Skattemyndighetene er ikke opptatt av at man må lære seg norsk. De oversetter til mange språk. Trygdeetaten gjør ikke det samme. Man må i samtlige etater ha et bevisst forhold til kommunikasjon med nye brukere

OVERFLYTTING AV UTLENDINGSFELTET TIL UTENRIKSDEPARTEMENTET

Vi har hatt en prosess hvor UDI er blitt delt i UDI og IMDI. Dette kom særlig som et resultat av en frustrasjon i det som nå er IMDI. Det er vanskelig å skulle snakke inkludering når man samtidig må forsvare utkastning, lang saksbehandling og andre forhold. UDI oppleves av mange som en svært diskriminerende etat. Sant eller ikke sant: dette var en opplevelse som gjorde at det var viktig å flytte IMDI ut av UDI.

OMOD kalte dette UDI sitt Jekyll og Hyde ansikt. På samme måte ser vi nå at inkluderingsministeren har et problem når han på den ene siden snakker om å kaste ut afganere og potensielle terrorister, og taler for behovet om strengere kontroll med hvem man skal gifte seg med osv, og på den andre siden skal si at alle må være likeverdige i det norske samfunnet. Når han på den ene siden må tale om utvisning av fedre og på den andre siden må snakke om viktigheten av at innvandrerfamilier skal ha de samme muligheter som hvite familier, så får han et troverdighetsproblem.

Vi ber om at det som nå ligger under UDI flyttes til Utenriksdepartementet, mens det som ligger under IMDI forblir i AID